RANDIMAN
DENETİM YEMİNLİ MALİ
MÜŞAVİRLİK VE BAĞIMSIZ
DENETİM ANONİM ŞİRKETİ
İncirli Caddesi Yeşilada Sok.Erman Apt. B. Blok No. 2/7 Bakırköy / İSTANBUL Tel. (0-212) 570 76 45 Pbx Fax : (0-212) 570 76 47

SİRKÜLER

SAYI : 2021 / **15** İstanbul,05.02.2021

KONU : 1- Ticari Kazancın Tespitinde Finansman Gider Kısıtlamasının Uygulanmasına İlişkin Karar Yayımlandı.

2- Yıllara Yaygın İnşaat İşlerinde Hakediş Bedelleri Üzerinden Yapılacak Stopaj Oranını %5'e Çıkaran Karar Yayımlandı.

3- Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanunu İle Ar-Ge ve Tasarım Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında Kanunda Önemli Değişiklikler Yapan 7263 Sayılı Kanun Yayımlandı.

1- Ticari Kazancın Tespitinde Finansman Gider Kısıtlamasının Uygulanmasına İlişkin Karar Yayımlandı.

04.02.2021 tarih ve 31385 sayılı Resmi Gazete' de ticari kazancın tespitinde finansman gider kısıtlaması uygulamasına ilişkin 3490 sayılı Cumhurbaşkanı Kararı yayımlanmıştır.

Gelir Vergisi Kanunu'nun, ticari kazancın tespitinde gider kabul edilmeyen giderlerin düzenlendiği 41 inci maddesinin 9 numaralı fıkrası aşağıdaki gibidir:

"Kullanılan yabancı kaynakları öz kaynaklarını aşan işletmelerde, aşan kısma münhasır olmak üzere, yatırımın maliyetine eklenenler hariç, işletmede kullanılan yabancı kaynaklara ilişkin faiz, komisyon, vade farkı, kâr payı, kur farkı ve benzeri adlar altında yapılan gider ve maliyet unsurları toplamının %10'unu aşmamak üzere Cumhurbaşkanınca kararlaştırılan kısmı."

Ayrıca kurum kazancının tespitinde indirimi kabul edilmeyen giderleri düzenleyen Kurumlar Vergisi Kanunu'nun 11 inci maddesinin (i) numaralı fıkrası aşağıdaki gibidir:

"Kredi kuruluşları, finansal kuruluşlar, finansal kiralama, faktoring ve finansman şirketleri dışında, kullanılan yabancı kaynakları öz kaynaklarını aşan işletmelerde, aşan kısma münhasır olmak üzere, yatırımın maliyetine eklenenler hariç, işletmede kullanılan yabancı kaynaklara ilişkin faiz, komisyon, vade farkı, kâr payı, kur farkı ve benzeri adlar altında yapılan gider ve maliyet unsurları toplamının %10'unu aşmamak üzere Cumhurbaşkanınca kararlaştırılan kısmı."

3490 sayılı Cumhurbaşkanı Kararı ile madde hükümlerinde yer alan finansman gider kısıtlamasına tabi olacak oran Cumhurbaşkanı tarafından %10 olarak belirlenmiştir.

Karar sonrasında yabancı kaynakları öz kaynaklarını aşan işletmelerde aşan kısma münhasır olmak üzere, yatırımın maliyetine eklenenler hariç, işletmede kullanılan yabancı kaynaklara ilişkin faiz, komisyon, vade farkı, kâr payı, kur farkı ve benzeri adlar altında yapılan gider ve maliyet unsurları toplamının %10 u ticari kazancın ve kurum kazancının tespitinde gider olarak dikkate alınamayacaktır.

2- Yıllara Yaygın İnşaat İşlerinde Hakediş Bedelleri Üzerinden Yapılacak Stopaj Oranını %5'e Çıkaran Karar Yayımlandı.

04.02.2021 tarih ve 31385 sayılı Resmi Gazete' de yıllara yaygın inşaat işlerinde hakkediş bedelleri üzerinden yapılacak stopaj oranını %3'ten,%5'e çıkaran 3491 sayılı Cumhurbaşkanı Kararı yayımlanmıştır.

Söz konusu karar sonrasında ilgili kanun maddelerinde değişikliğin işlenmiş hallerine aşağıda yer verilmiştir.

Eski Hali	**Yeni Hali**
GVK- Mad.94	**GVK- Mad.94**
…	…
3. 42 nci madde kapsamına giren işler dolayısıyla bu işleri yapanlara ödenen istihkak bedellerinden %3,	**3.** 42 nci madde kapsamına giren işler dolayısıyla bu işleri yapanlara ödenen istihkak bedellerinden **%5,**
Eski Hali	**Yeni Hali**
KVK- Mad.15	**KVK- Mad.15**
…	…
a) Gelir Vergisi Kanunu'nda belirtilen esaslara göre birden fazla takvim yılına	**a)** Gelir Vergisi Kanunu'nda belirtilen esaslara göre birden fazla takvim yılına

yaygın inşaat ve onarım işleri ile uğraşan kurumlara bu işleri ile ilgili olarak yapılan hakediş ödemelerinden %3,	yaygın inşaat ve onarım işleri ile uğraşan kurumlara bu işleri ile ilgili olarak yapılan hakediş ödemelerinden **%5**,
Eski Hali	**Yeni Hali**
KVK- Mad.30	**KVK- Mad.30**
…	…
a) Gelir Vergisi Kanunu'nda belirtilen esaslara göre birden fazla takvim yılına yaygın inşaat ve onarım işleri ile uğraşan kurumlara bu işleri ile ilgili olarak yapılan hakediş ödemelerinden %3,	**a)** Gelir Vergisi Kanunu'nda belirtilen esaslara göre birden fazla takvim yılına yaygın inşaat ve onarım işleri ile uğraşan kurumlara bu işleri ile ilgili olarak yapılan hakediş ödemelerinden **%5**,

Söz konusu karar *01.03.2021 tarihinden itibaren yapılacak ödemelere* uygulanmak üzere yayımı tarihinde yürürlüğe girmiştir.

3- Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanunu İle Ar-Ge ve Tasarım Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında Kanunda Önemli Değişiklikler Yapan 7263 Sayılı Kanun Yayımlandı.

03.02.2021 tarih ve 31384 sayılı Resmi Gazete' de, 7263 sayılı Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun yayımlanmıştır.

Yayımlanan Kanun, diğer düzenlemelerin yanında, 4691 sayılı Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanunu ve 5746 sayılı Araştırma, Geliştirme ve Tasarım Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında Kanununda önemli değişiklikler içermektedir.

Düzenlemelerin özeti, aşağıdaki gibidir.

1. 4691 Sayılı Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanunu'nda Yapılan Düzenlemeler:

a. **01.01.2022 tarihinden geçerli olmak üzere;** Teknoloji Geliştirme Bölgesi Kazanç istisnasından yararlanan gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerine, Türkiye'de yerleşik girişimcilere yatırım yapmak üzere kurulmuş girişim sermayesi yatırım fonu paylarının satın alınması veya girişim sermayesi yatırım

ortaklıkları ya da 4691 sayılı Kanun kapsamındaki kuluçka merkezlerinde faaliyette bulunan diğer girişimcilere yatırım yapma şartı getirilmiştir.

(7263 Sayılı Kanun, Madde: 6)

Kanuna eklenen Madde hükmü aşağıdaki gibidir:

"EK MADDE 3- 1/1/2022 tarihinden itibaren geçici 2 nci madde kapsamında yıllık beyanname üzerinden istisna edilen kazançları tutarı 1.000.000 Türk lirası ve üzerinde olan gelir ve kurumlar vergisi mükellefleri tarafından, bu tutarın yüzde ikisi pasifte geçici bir hesaba aktarılır. Bu fıkra kapsamında aktarılması gereken tutar yükümlülüğü, yıllık bazda 20.000.000 Türk lirası ile sınırlıdır.

Bu tutarın, geçici hesabın oluştuğu yılın sonuna kadar Türkiye'de yerleşik girişimcilere yatırım yapmak üzere kurulmuş girişim sermayesi yatırım fonu paylarının satın alınması veya girişim sermayesi yatırım ortaklıkları ya da bu Kanun kapsamındaki kuluçka merkezlerinde faaliyette bulunan diğer girişimcilere sermaye olarak konulması şarttır. Söz konusu tutarın ilgili yılın sonuna kadar aktarılmaması durumunda, bu Kanun kapsamında yıllık beyanname üzerinden istisna edilen kazançlar tutarının yüzde yirmisi, ilgili yılda yararlanılan gelir ve kurumlar vergisi istisnasına konu edilemez. Bu tutar nedeniyle zamanında alınmayan vergiler vergi ziyaı cezası uygulanmaksızın tarh edilir. Cumhurbaşkanı bu fıkrada yer alan tutar ve oranları birlikte ya da ayrı ayrı sıfıra kadar indirmeye, beş katına kadar artırmaya yetkilidir. Bu fıkranın uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar yönetmelikle belirlenir."

a. Teknoloji Geliştirme Bölgesi'nde faaliyette bulunanlara projelerin finansmanında kullanılmak üzere gelir ve kurumlar vergisi mükellefleri tarafından sağlanan sermaye destekleri, beyan edilen gelirin veya kurum kazancının yüzde onunu ve öz sermayenin yüzde yirmisini aşmamak üzere, ticari kazancın ve kurum kazancının tespitinde indirim konusu yapılabilecektir.

Düzenleme öncesinde Sanayi ve Teknoloji Bakanlığını tarafından uygun görülen alanlarda gerçekleştirilecek projeler için söz konusu uygulama yapılabilmekteyken düzenleme sonrasında uygun görülen proje kısıtlaması kaldırılmıştır.

İndirim konusu yapılacak azami tutar yıllık olarak 500.000 TL'den, 1.000.000 TL'ye çıkarılmıştır.

Ayrıca bu kapsamdaki projelerin finansmanında kullanılmak üzere gelir ve kurumlar vergisi mükellefleri tarafından sağlanan sermaye desteklerinin aktarımından itibaren en az dört yıl boyunca ilgili şirketlerde kalmaması, payların satılması ya da yatırılan sermayenin kısmen ya da tamamen geri alınması halinde indirim dolayısıyla zamanında tahakkuk ettirilmemiş vergiler gecikme faizi ile birlikte tahsil edileceği hükme başlanmıştır.

(7263 Sayılı Kanun, Madde: 7)

a. Teknoloji Geliştirme Bölgelerinde faaliyet gösteren girişimcilerin projelerinin tamamlanma tarihinden itibaren yeni bir proje sunmamaları ve yönetici şirkete iletmek zorunda oldukları bilgi ve belgeleri süresinde iletmemeleri durumunun sözleşmenin fesih sebebi ve feshinde bölgeden tahliye nedeni olacağı hüküm altına alınmıştır.

(7263 Sayılı Kanun, Madde: 4)

Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Uygulama Yönetmeliği'nde yönetici şirketin görevleri arasında; üç ay içerisinde yeni bir Ar-Ge veya tasarım projesi başlatılamaması halinde, mevcut kira sözleşmesi süresi dikkate alınmaksızın girişimcinin Bölgeden ihraç edilmesini temin edecek gerekli işlemlerin yapılmasına yetkili olduğu düzenlenmişti.

a. Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanunu kapsamında yazılım, tasarım ve ar-ge faaliyetinden elde edilen kazançlara uygulanacak gelir ve kurumlar vergisi istisnasının süresi **31.12.2028** tarihine kadar uzatılmıştır.

(7263 Sayılı Kanun, Madde: 7)

a. 31.12.2028 tarihine kadar, bölgede çalışan AR-GE, tasarım ve destek personelinin bu görevleri ile ilgili ücretleri üzerinden asgari geçim indirimi uygulandıktan sonra hesaplanan gelir vergisi; verilecek muhtasar beyanname üzerinden tahakkuk eden vergiden indirilmek suretiyle terkin edileceği madde hükmüne işlenmiştir. Söz konusu hüküm gereğince teşvik düzenlemesinden işverenin yararlanması sağlanmıştır.

Ayrıca bu kapsamdaki ücretlere ilişkin düzenlenen kağıtlar damga vergisinden istisnadır.

(7263 Sayılı Kanun, Madde: 7)

a. Teknoloji Geliştirme Bölgelerinde gelir vergisi stopajı teşvikine konu edilen toplam çalışma sürelerinin %20'sini aşmamak kaydıyla ilgili personelin Bölge dışında geçirdikleri süreler de gelir vergisi stopajı teşviki kapsamında değerlendirilecektir. % 20 olarak belirlenen bu oran Cumhurbaşkanı tarafından % 50'ye kadar artırılabilecektir.

(7263 Sayılı Kanun, Madde: 7)

a. Bölgede yer alan işletmelerde çalışan AR-GE ve tasarım personelinin yüksek lisans yapanlar için bir buçuk yılı, doktora yapanlar için iki yılı geçmemek üzere Bölge dışında geçirdiği sürelere ilişkin ücretlerin yüzde yüzünü aşmamak şartıyla gelir vergisi stopajı teşviki kapsamında değerlendirilmesinde söz konusu personelin **en az bir yıl çalışmış olma şartı** kaldırılmıştır.

(7263 Sayılı Kanun, Madde: 7)

a. Toplam personel sayısı on beşe kadar olan Bölge firmaları için gelir vergisi stopajı ve sigorta primi işveren hissesine ilişkin teşviklerden yararlanacak olan destek personeli sayısı AR-GE ve tasarım personeli sayısının yüzde yirmisini aşamayacaktır. Bu oran değişiklik öncesine kadar %10 olarak uygulanmaktaydı.

(7263 Sayılı Kanun, Madde: 7)

2. <u>5746 Araştırma, Geliştirme ve Tasarım Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında Kanunda Yapılan Düzenlemeler:</u>

a. **01.01.2022 tarihinden geçerli olmak üzere;** 5746 sayılı Kanun kapsamında ar-ge ve tasarım indiriminden yararlanan gelir ve kurumlar vergisi mükelleflere, Türkiye'de yerleşik girişimcilere yatırım yapmak üzere kurulmuş girişim sermayesi yatırım fonu paylarının satın alınması veya girişim sermayesi yatırım ortaklıkları ya da 4691 sayılı Kanun kapsamındaki kuluçka merkezlerinde faaliyette bulunan diğer girişimcilere yatırım yapma şartı getirilmiştir.

Kanunun 3 maddesine eklenen fıkranın tam metni aşağıdaki gibidir:

(7263 Sayılı Kanun, Madde: 19)

a. 5746 sayılı Kanuna "Girişim Sermayesi Desteği" başlıklı yeni bir fıkra dahil edilmiştir. Buna göre Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'nın bütçesinden, teknoloji, teknolojik üretim ve yenilik faaliyetlerini desteklemek için girişim sermayesi fonlarına destek bütçesi aktarabileceği belirtilmiştir. Destek bütçesinin aktarıldığı bu fonlardan veya bu fonların yatırım yaptığı fonların yatırımlarından yararlanan şirketlere, gelir ve kurumlar vergisi mükellefleri tarafından sağlanan sermaye desteklerinin beyan edilen gelirin veya kurum kazancının %10 unu ve öz sermayenin %20 sini aşmayan kısmı ticari kazancın veya kurum kazancının tespitinde indirim konusu yapılabileceği hüküm altına alınmıştır.

(7263 Sayılı Kanun, Madde: 19)

Kanunun 3 maddesine eklenen fıkranın tam metni aşağıdaki gibidir:

"(13) Girişim sermayesi desteği: Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı bütçesinden teknoloji, teknolojik üretim ve yenilik faaliyetlerini desteklemek amacıyla girişim sermayesi fonlarına destek bütçesi aktarılabilir. Girişim sermayesi desteği kapsamında kaynakların aktarıldığı girişim sermayesi fonlarından ya da bu fonların yatırım yaptığı fonların yatırımlarından yararlanan şirketlere, gelir ve kurumlar vergisi mükellefleri tarafından sağlanan sermaye desteklerinin beyan edilen gelirin veya kurum kazancının yüzde onunu ve öz sermayenin yüzde yirmisini aşmayan kısmı 193 sayılı Kanunun 89 uncu maddesi uyarınca ticari kazancın ve 5520 sayılı Kanunun 10 uncu maddesine göre kurum kazancının tespitinde indirim konusu yapılır. Bu kapsamda yapılacak indirim tutarı yıllık 1.000.000 Türk lirasını aşamaz. Bu oranları ve parasal sınırı yarısına kadar indirmeye veya dört katına kadar artırmaya Cumhurbaşkanı yetkilidir. Gelir ve kurumlar vergisi mükellefleri tarafından girişim sermayesi yoluyla destek almış firmalara sağlanan sermaye desteklerinin aktarımından itibaren en az dört yıl boyunca ilgili şirketlerde kalmaması, payların satılması ya da yatırılan sermayenin kısmen ya da geri alınması halinde 4 üncü maddenin dördüncü fıkrası hükümleri uygulanır."

a. Ar-Ge ve Tasarım merkezlerinde istihdam edilen doktora mezunu personelin üniversitelerde Ar-Ge ve yenilik alanında ders vermesi veya Ar-Ge ve tasarım personelinin teknoloji geliştirme bölgelerinde bulunan girişimcilere mentorluk yapması durumunda haftalık 8 saati aşmamak şartıyla, bu çalışmalarının gelir vergisi stopajı teşviki kapsamında değerlendirileceği hüküm altına alınmıştır.

Ayrıca Ar-Ge ve Tasarım merkezlerinde gelir vergisi stopajı teşvikine konu edilen toplam çalışma sürelerinin %20'sini aşmamak kaydıyla ilgili personelin bu merkezler dışında geçirdikleri süreler de gelir vergisi stopajı teşviki kapsamında değerlendirilecektir. % 20 olarak belirlenen bu oran Cumhurbaşkanı tarafından % 50'ye kadar artırılabilecektir.

(7263 Sayılı Kanun, Madde: 19)

a. AR-GE ve tasarım personelinin yüksek lisans yapanlar için bir buçuk yılı, doktora yapanlar için iki yılı geçmemek üzere Bölge dışında geçirdiği sürelere ilişkin ücretlerin yüzde yüzünü aşmamak şartıyla gelir vergisi stopajı teşviki kapsamında değerlendirilmesinde söz konusu personelin **en az bir yıl çalışmış olma şartı** kaldırılmıştır.

(7263 Sayılı Kanun, Madde: 19)

a. 4691 sayılı Kanunda olduğu gibi 5746 sayılı Kanunda da "Temel Bilimler tanımı", "Desteklenecek Programlar" olarak değiştirilmiş ve tanımda yer alan matematik, fizik, kimya ve biyoloji bölümlerine ilave olarak Sanayi ve Teknoloji Bakanlığınca

belirlenecek diğer programlar da “desteklenecek programlar” kapsamında değerlendirilmiştir.

(7263 Sayılı Kanun, Madde: 19)

a. Ar-ge ve tasarım indiriminin süresi **31.12.2028** tarihine kadar uzatılmıştır.

(7263 Sayılı Kanun, Madde: 21)

Söz konusu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girmiştir.

Saygılarımızla.

RANDIMAN DENETİM YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLİK VE BAĞIMSIZ DENETİM A.Ş.